

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Kytöviita, Minna-Maarit

Title: Uusi opas uhanalaisista putkilokasveista

Year: 2023

Version: Published version

Copyright: © 2023 Minna-Maarit Kytöviita, Pasi Reunanen

Rights: CC BY-NC-ND 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Please cite the original version:

Kytöviita, M.-M. (2023). Uusi opas uhanalaisista putkilokasveista. *Luonnon tutkija*, 126(2), 46.
<https://journal.fi/luonnontutkija/article/view/131778>

Jouko Rikkinen. Uhanalaiset kasvit Suomen luonnossa. Otava.

Uusi opas uhanalaisista putkilokasveista

Uhanalaiset kasvit Suomen luonnossa -kirjassa esitellään kaikki 375 vuonna 2019 valmistuneessa Suomen lajien uhanalaisuus raportissa mainitut putkilokasvilajit. Kirjallista kuvausta kunkin kasvilajin kohdalla on vähän ja lajiesittelyt ovat pääasiassa valokuvan varassa. Valokuvat ovatkin tarkasti harkittuja ja kasvustokuvan lisäksi monen kasvin kohdalla on lajintunnistuksen kannalta sen olennaisesta piirteestä tarkempi osakuva. Kasvilajien kohdalla on mainittu kunkin lajin uhanalaisuusluokka ja suojelutaso. Kirjassa mainitaan kunkin lajin kohdalla uhanalaisuuden syy, joista kaikkein suurin on viimeisen sadan vuoden aikana tapahtunut maan voimaperäinen käyttö ja toisaalta perinteisen maatalouden häviäminen. Kasvit on esitelty

kasvupaikkatyypeittäin, mikä jo itsessään auttaa lukijaa hahmottamaan uhanalaisuuden syytä. Toisaalta myös kasviretket tehdään tietyissä kasvupaikoissa, ja kirjasta on helppo tarkistaa kyseisten kasvupaikkojen uhanalaiset lajit.

Kirja soveltuu maastokäyttöön ja sitä on helppo selata. Pelkästään tämän kirjan avulla kaikkia kasvilajeja ei pysty tunnistamaan ja kirjassa viitataan nettisivustoon, josta voi hakea lisätietoa. Aivan aloittelevan kasviharrastajan ensimmäinen lajintunnistusopas kirja ei ole, mutta sopii kaikille kasveista kiinnostuneille lukukirjaksi. Pidemmälle ehtineille harrastajille ja miksei ammattilaisillekin opas on hyvä lisä retkireppuun. Koska uhanalaisuuden syy useimmiten on ihmisen toimi, on syytä varmistaa, että uteliaisuus tai harrastajat eivät pahenna tilannetta. Asiallisesti tekijä kehottaakin uhanalaisista ja harvinaisista kasveista kiinnostuneita retkeilemään pitkospuita ja rakennettuja reittejä pitkin. Monet uhanalaisten kasvien kasvupaikoista kuten harjut ja lehdot sekä kalliokasvillisuus eivät kestä kulutusta.

Koska uhanalaiset kasvit ovat harvinaisia, luonnossa liikkuva ei kohtaa niitä sattumalta. Siksi on mielenkiintoista edes kuvina nähdä näitä katoavia kasvilajeja. Kirja kuvaa sitä lajikirjoa minkä olemme menettämässä. Kirja toivotavasti toimii yhtenä maankäytön muutoksen pontimena maanomistajille (mukaan lukien valtio), sillä heidän varassa on näidenkin kasvien kohtalo.

MINNA-MAARIT KYTÖVIITA

